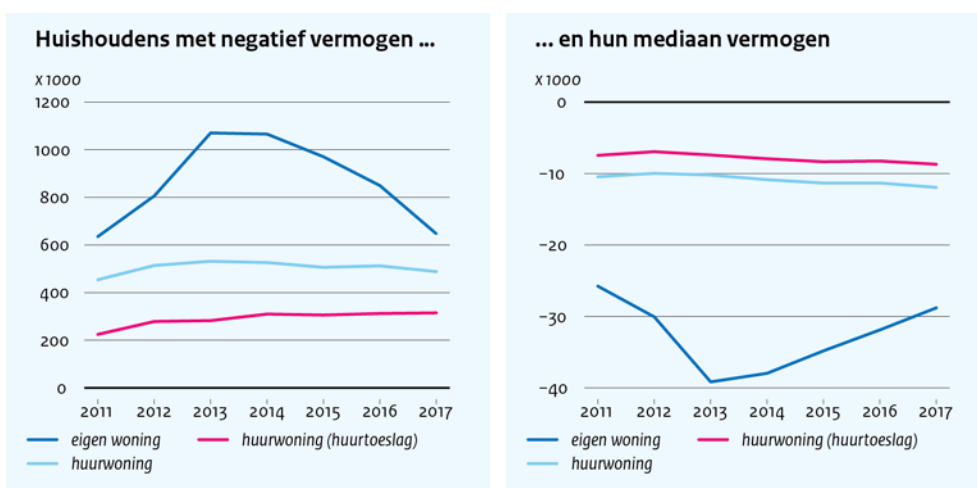

Problematische schulden niet weg

Hoge schulden kunnen betalingsachterstanden en problematische schulden veroorzaken. Bij ernstige betalingsachterstanden spreken we van problematische schulden. Onderzoek van het NIBUD laat zien dat een derde van de Nederlandse huishoudens in 2018 met betalingsachterstanden te maken had, die onder andere door schulden waren veroorzaakt. Daarnaast kennen ongeveer 700.000 huishoudens in Nederland ernstige betalingsproblemen, waarvan 95.000 deelnemen aan een schuldsaneringsprogramma.

Door stijgende huizenprijzen komen huiseigenaren gemakkelijker uit de schulden dan huurders. Het aantal huurders met schulden is in 2017 nog even hoog als in 2011. De vermogenspositie van huiseigenaren verbeterde door huizenprijsstijgingen (zie figuur). In 2017 had 18% van alle huishoudens een negatief vermogen. Een kwart van alle huurders had een netto schuld, terwijl dat voor 15% van alle huiseigenaren gold. Huiseigenaren met een netto schuld hebben in doorsnee echter wel een hogere schuld dan huurders.

Bron: CBS en CPB ([link](#)).

Huishoudens met problematische schulden zijn relatief kwetsbaar in een recessie. Zij leven immers vaak 'hand to mouth' en kunnen geen appeltje voor de dorst aanspreken. Bovendien verminderen economische problemen het *doenvermogen* van huishoudens,^a waardoor realistische oplossingen zoals het aanvragen van een betalingsregeling buiten beeld blijven.

Met het oog op de afzwakkende economische groei is het belangrijk om effectief preventief beleid te voeren. De overheid kan helpen om oplopende betalingsachterstanden tegen te gaan bij onder andere de Belastingdienst, zorgverzekeraars en doorlopende kredieten. Dit kan bijvoorbeeld door werk te maken van overheidsincassobeleid op maat en scherper op te treden tegen flitskredieten. Om huishoudens verder te stimuleren de juiste acties te ondernemen om schulden te voorkomen of te verminderen, kan de overheid zich het beste concentreren op het versterken van hun doenvermogen. Het verbeteren van hun financiële geletterdheid helpt ook, maar vooral op het tijdstip dat huishoudens die kennis echt nodig hebben.

(a) WRR, 2017, Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid ([link](#)).